

Vlaams
Parlement

vergadering **C143 – ECO19**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 7 maart 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de invoering van de loopbaancheques - 866 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over begeleiding en opleiding van gedetineerden - 903 (2012-2013)	4
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de schoolverlatersstudies van de VDAB - 896 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tewerkstellingspremie 50+ - 992 (2012-2013)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het door het HIVA uitgevoerde onderzoek met betrekking tot outplacement - 916 (2012-2013)	10
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het samenwerkingsakkoord tussen Actiris en Bruxelles Formation - 1056 (2012-2013)	12

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de invoering van de loopbaancheques - 866 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, u had aangekondigd om vanaf 1 juli te starten met een systeem van loopbaancheques. Dat heeft te maken met het stopzetten van de ESF-subsidies (Europees Sociaal Fonds). Werkenden zullen niet meer gratis gebruik kunnen maken van de loopbaanbegeleiding, maar zullen er 40 euro voor moeten betalen. Alle begrip daarvoor, men moet zich aanpassen, en dat moet op alle echelons gebeuren.

Blijkbaar zou er in mei definitief over beslist worden. In juli zou het dan in werking moeten treden. Er zal dus weinig tijd zijn tussen de goedkeuring en het operationeel worden van het systeem. Bovendien wordt gezegd dat men enkel nog bij gemandateerde centra terecht zal kunnen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat er één centrum erkend wordt, met verschillende afdelingen en filialen in heel Vlaanderen.

Daarna zou de VDAB zelf geen actorrol meer hebben in de loopbaanbegeleiding. Men zou wel een soort regierol krijgen, wat inhoudt dat men de externe partners zal moeten screenen en een mandaat verlenen. Ook dat zal moeten gebeuren vanaf 1 juli 2013. Dat zal wellicht als gevolg hebben dat het aantal dienstverleners of centra zal dalen.

Tot slot kregen kansengroepen zoals laaggeschoolden, 45-plussers en allochtonen vroeger een voorkeursbehandeling, maar die quotumplicht zou vanaf de zomer wegvallen. Het valt niet uit te sluiten dat het evenwicht in de verhouding tussen kansengroepen en niet-kansengroepen verstoord wordt.

Minister, is de VDAB al gestart met het screenen en mandateren van de centra? Zo neen, wanneer is er gepland om te starten? Zal de VDAB tijdig klaar zijn met die opdracht? Kunnen centra nu al een aanvraag indienen? Zo ja, hoeveel centra hebben al een vraag ingediend?

Was het niet beter geweest om de quotumplicht toch te behouden, en bijvoorbeeld te stellen dat minstens 50 procent van de gebruikers uit kansengroepen moet komen? Er is wel gebleken dat kansengroepen daar niet veel gebruik van maken, maar net om hen te stimuleren, zou het nuttig kunnen zijn om een quotum te hebben.

Wie zal gescreend en gemandateerd worden? Gaat het om één centrum en kan dat dan over heel Vlaanderen filialen en afdelingen oprichten, of zal elk filiaal en elke afdeling apart gescreend worden? Hoeveel centra wilt u oprichten? Zal men kunnen voldoen aan de hoge vraag naar loopbaanbegeleiding? Wat zijn de garanties op kwaliteit?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De VDAB is nog niet gestart met het mandateren van nieuwe centra. De regelgeving daarvoor is immers in volle voorbereiding. De timing is om te kunnen starten met het mandateren vanaf 1 mei, en dat de eerste cheques vanaf 1 juli geregeld kunnen worden. Als het regelgevend kader tijdig klaar is, zal de VDAB ook tijdig klaar zijn. Ik heb aan de VDAB gevraagd om, zodra het regelgevend kader klaar is, een aantal infosessies te organiseren voor de intermediaire sector, zodat de geïnteresseerde organisaties heel snel op de hoogte zijn van de nieuwe reglementering.

Er is in het nieuwe reglement inderdaad geen quotumplicht meer. Uit onderzoek van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) bleek dat de kansengroepen niet altijd de meest complexe loopbaan hebben. Het behoren tot een kansengroep zegt niets over de inhoud van de loopbaanvraag. Wel pleiten de onderzoekers voor aandacht voor de

kansengroepen wat betreft de toegankelijkheid van de maatregel. Ik zal erover waken dat nog steeds kansengroepen bereikt worden. In plaats van een quotum op te leggen, wil ik een stimuleringsfinanciering voor kansengroepen invoeren, zodat centra die zich daarop richten, op een of andere manier een premie krijgen. Er wordt dus geen verplichting opgelegd, maar er wordt een stimulering in de markt gezet voor kansengroepen op de arbeidsmarkt.

Ik begrijp dat het voor bepaalde groepen misschien financieel moeilijker is om de drempel die wordt gecreëerd, te overschrijden. Daarom voorzien we in de mogelijkheid dat derden de tegemoetkoming kunnen betalen, indien dat nodig zou zijn.

Ik mik ook niet op quota voor het aantal gemandateerde centra. Elke organisatie die zich wil engageren en die voldoet aan de criteria, kan gemandateerd worden om loopbaanbegeleiding te organiseren. Ik voorzie wel in een aantal kwaliteitseisen waaraan een gemandateerd centrum zal moeten voldoen. Ik maak daar geen onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële actoren. De VDAB, als regisseur van loopbaanbegeleiding, zal nagaan of de centra effectief aan de kwaliteitseisen voldoen.

Ik ben ervan overtuigd dat meer organisaties zullen instappen in het nieuwe systeem en dat de markt zeker tegemoet zal kunnen komen aan de vraagzijde. Maar nu is het nog wat vroeg, aangezien we de reglementering nog niet hebben.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben misschien wat vroeg met mijn vraag, maar tegelijk is het heel kort dag. Ik houd mijn hart vast. Als de reglementering nog moet worden goedgekeurd tegen 1 mei, en in juni de eerste mandaten moeten kunnen worden toegekend, zal het heel krap worden. We zullen tegen die tijd nog wel eens een opvolgingsvraag stellen.

Ik had de bedenking van het HIVA ook gelezen. De kansengroepen vallen vaak uit de boot bij maatregelen, doordat ze minder de weg vinden naar dat soort maatregelen. Het zou inderdaad nuttig kunnen zijn om de centra een stimulering te geven, middels het toekennen van een soort premie, om wat extra aandacht te geven voor de mogelijkheden die hun geboden worden. Ik vind het een goede piste omdat men merkt dat de doelgroep voor wie het bestemd is, er vaak het minst gebruik van maakt. Het mattheuseffect in de opleiding is een gekend fenomeen. Ik verwacht dat we in juni over dat thema nog eens een vraag zullen kunnen stellen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over begeleiding en opleiding van gedetineerden - 903 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, minister, collega's, het onderwerp van mijn vraag ligt me na aan het hart. Ik heb gelezen dat mijn vraag een beetje polemisch is gesteld, maar dat was zeker niet de bedoeling. Ik had dit evengoed kunnen aankaarten bij de bespreking van de beleidsbrief, maar ik heb dat niet gedaan. Als men zich meer met een thema bezighoudt, beginnen bepaalde dingen meer op te vallen. In de beleidsnota wordt er wel aandacht besteed aan deze doelgroep. Ook in de beleidsbrief 2012 stond dat er voor gedetineerden een aantal maatregelen moesten komen.

In de beleidsbrief van 2013 wordt geen enkele vermelding gemaakt van gedetineerden, noch voor werk, noch voor opleiding. Twee weken geleden is in het parlement het decreet op de

hulp en de dienstverlening aan gedetineerden goedgekeurd. Er wordt een kader gecreëerd waarbij de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de opleiding en de tewerkstelling van gedetineerden effectief als opdracht wordt omschreven, hoewel die bevoegdheid al sinds 1980 bij ons ligt. In 2000 is er een beslissing van de Vlaamse Regering geweest en ook een resolutie en uiteindelijk dan het decreet.

In het Jaarlijks Ondernemingsplan van de VDAB worden enkele doelstellingen rond gedetineerden vooropgesteld. Niet alleen alle Vlaamse en Brusselse gevangenissen worden bereikt, maar ook Tilburg. Mevrouw Helsen heeft een vraag gesteld aan minister Smet en blijkbaar hebben wij daar geen bevoegdheid over onderwijs en is het niet toegelaten dat er bijvoorbeeld vanuit Onderwijs maatregelen worden genomen. De vraag rijst dus wat de VDAB in de Tilburgse gevangenis wel kan realiseren.

In het voorjaar 2011 liep het project 'Competentiepaspoort voor gedetineerden' af, opgevolgd door het project 'WerkPuzzel' waar men een soort persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) heeft. Er waren experimenten in vier gevangenissen, onder meer in Leuven, waar Wonen en Werken zo'n vijftig gedetineerden heeft gevolgd. Het project is intussen ook afgelopen en wordt geëvalueerd. Zijn er plannen om dit project voort te zetten? De mensen die zich met deze projecten bezighielden, zitten nu thuis te wachten. Op die manier verdwijnt er knowhow en ervaring als men telkens met een nieuw project moet starten.

In een vroegere vraag heb ik gesteld dat het misschien nuttig is om een premie te geven als incentive voor gedetineerden om een opleiding te volgen. We hebben de kans gekregen om ook de gevangenis in Leuven te bezoeken, bij Guido Verschuere, een heel innemend man. We hebben er met de mensen van de VDAB en met de begeleidingsconsulent gesproken. Ze zeggen dat de gevangenen liever eenvoudig, repetitief werk doen waarmee ze 300 euro per maand verdienen, dan een opleiding te volgen waar ze 0,62 euro per uur voor krijgen. Het zou nuttiger zijn om die mensen een opleiding aan te bieden zodat ze beter gewapend zijn als ze op de arbeidsmarkt en in de maatschappij komen. Ik weet dat de VDAB zich vooral richt op mensen die op korte termijn vrijkomen en die begeleid worden naar tewerkstelling eerder dan naar een opleiding. Voor diegenen die geen perspectief op vrijlating hebben, is wel de keuze tussen opleiding en werken mogelijk. Het is misschien nuttig om een kleine investering te doen en als het zou leiden tot minder recidivisme, zou het zelfs een winsituatie kunnen zijn. U hebt in antwoord op mijn schriftelijke vraag gezegd dat sommige opleidingen maar een beperkte rol kunnen spelen in de re-integratie. Dat zou wel kunnen, maar scholingsniveau en arbeidsattitude zijn wel zeer belangrijk.

Ten slotte zouden de WIS-computers in de loop van 2013 worden afgebouwd. Als alternatief zou in de bibliotheek van de verschillende gevangenissen de website van de VDAB toegankelijker worden gemaakt. Het pilootproject liep in Leuven en zou bij positief advies vanaf januari 2013 veralgemeend worden naar andere gevangenissen. Minister, wat is de stand van zaken? Er zijn problemen met de toegankelijkheid, wat een rem is om het gebruik van deze tools in de gevangenissen te stimuleren.

In Tilburg wordt sinds vorig jaar ook in VDAB-dienstverlening voorzien. Wat betekent dit nu concreet voor onze gedetineerden, aangezien Vlaanderen niet bevoegd is voor onderwijs in Nederland? Zijn er concrete plannen voor een nieuw project als opvolger voor de WerkPuzzel, gezien de positieve evaluaties van de vorige projecten? Zo ja, zal dit een structureel initiatief zijn zodat er continuïteit is en de knowhow niet verloren zal gaan?

Zou het geen goed idee zijn om die opleidingsvergoedingen op te trekken? Ik weet wel dat die vraag in de huidige budgettaire context niet erg gelegen komt, maar dit zou winst kunnen opleveren, indien daardoor de kans op recidive enigszins wordt teruggeschroefd.

Mijn laatste vraag betreft die WIS-computers. Hoe ver staat het met de overgang naar het gebruik via de website van de VDAB?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, geachte leden, mijnheer Laurys, wat Tilburg betreft, is het zo dat wij, net als bij alle gevangenen van Vlaanderen en Brussel, wel bevoegd zijn voor de arbeidstoeleiding van gedetineerden die in Vlaanderen zijn ingeschreven als werkzoekende. De meerwaarde van de inzet van de detentieconsulent ter plaatse is dat die een professioneel re-integratietraject kan voorbereiden, dat dan kan worden voorgelegd aan de strafuitvoeringsrechtbank, mits er een positief advies is van de psychosociale dienst. Die strafuitvoeringsrechtbank beslist dan of het plan dat voortkomt uit dat traject, al dan niet kan worden uitgevoerd.

Als dat plan kan worden uitgevoerd, dan moet dat gebeuren op Vlaams grondgebied, en dat zelfs in de regio waar de gedetineerde zich wenst te vestigen of zich moet vestigen. Dat betekent dat er dan concreet een transfer gebeurt naar een gevangenis op Vlaams grondgebied. Ook de instap in beroepsopleidingen of tewerkstelling in de sociale economie kan worden voorbereid door de detentieconsulent uit Tilburg. Dat is dus de filosofie. Daarom is het ook wat anders dan bij Onderwijs. Er wordt iets voorbereid, om dat dan in Vlaanderen te kunnen doen. Dat lijkt me ook logisch: anders zouden die mensen op geen enkele manier kunnen worden begeleid.

Er zijn geen concrete plannen voor een nieuw project als opvolger voor WerkPuzzel. Zoals u zei, was dat een van de pilootprojecten om het POP-model te verfijnen en goede praktijken in kaart te brengen. De VDAB zal echter bekijken hoe dat kan worden geïntegreerd in de VDAB-dienstverlening. Dat proces is nog bezig, dus ik kan niet zeggen hoe dat precies zal gebeuren.

Wat de opleiding van gedetineerden betreft, kan ik u zeggen dat er in 2012 een afspraak is gemaakt tussen de Centrale Dienst van de Regie van de Gevangenisarbeid (CDRGA) en de VDAB. Die afspraak houdt in dat gedetineerden in beperkte detentie een door de VDAB erkende beroepsopleiding kunnen volgen, en dan recht hebben op dezelfde vergoeding die wordt uitgekeerd aan gedetineerden die in de gevangenis een opleiding volgen. Het lijkt me verstandig dat dit op elkaar wordt afgestemd. Die afspraak is gemaakt als extra motivatie voor gedetineerden om tijdens beperkte detentie hun competenties te ontwikkelen of te versterken, door die beroepsopleiding. De vergoeding zelf valt onder de bevoegdheid van de minister van Justitie. Niet ik, maar de minister van Justitie bepaalt dus de hoogte van de vergoeding. Hetzelfde geldt voor het verschil tussen die incentive om een opleiding te volgen, waarnaar u specifiek hebt gevraagd, en de verloning voor gevangeniswerk.

De WIS-computers zullen wellicht eind augustus 2013 worden weggehaald uit de beide gevangenen van Leuven. Dat maakt deel uit van een grotere operatie. Intussen is de website van de VDAB, zoals u zelf zei, reeds toegankelijk in de gevangenen. We hebben nog een evaluatie gepland in het voorjaar, samen met de betrokken diensten van de FOD Justitie en de Vlaamse overheid, om te bekijken hoe dat evolueert.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, ik dank u voor uw antwoord. In Tilburg, is dat ook opleiding, of is dat enkel toeleiding naar werk? Opleiding valt daar niet onder.

Minister Philippe Muylers: Dat kan ook toeleiding naar opleiding zijn, maar die opleiding moet wel hier gebeuren.

De heer Jan Laurys: Dat betekent dat ze moeten worden overgebracht en dat ze eigenlijk in de beperkte detentie terecht zullen komen.

Minister Philippe Muylers: Ja.

De heer Jan Laurys: Dat is enigszins het probleem, ook voor die opvolger van WerkPuzzel. Het gaat telkens om mensen met beperkte detentie. Zij kunnen eigenlijk al tijdelijk de gevangenis verlaten. Het gaat over de vraag wat eigenlijk de zin is van die gevangenisstraf, hoe men die tijd nuttig kan besteden. Ik begrijp dat wel, hoor. Dit zit tussen Justitie en Werk in.

Minister Philippe Muyters: Volgens de bevoegdheidsverdeling valt dat onder Justitie. Pas als ze terechtkomen in beperkte detentie, dan is er de VDAB.

De heer Jan Laurys: Ik heb een collega daarover inderdaad vragen laten stellen aan minister Turtelboom.

Ook in verband met webleren zijn er wat initiatieven geweest. Een aantal vormingscentra willen hun programma wel uitbreiden, maar de voorwaarde is natuurlijk dat men via pc's uitgebreider toegang kan krijgen tot die sites. De weg van de WIS-computers naar het gebruik van pc's lijkt me inderdaad dus enigszins raadzaam, maar waarschijnlijk zouden er ter zake nog wel wat extra inspanningen kunnen gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de schoolverlatersstudies van de VDAB - 896 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, collega's, dit is een opvolgingsvraag. Enkele maanden geleden stelde ik immers een vraag over de schoolverlatersstudies van de VDAB. We weten allemaal dat een goede aansluiting tussen de schooltijd en de arbeidsmarkt belangrijk is, maar er is de kloof tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Om die te dichten en het juiste beleid te voeren, is het nodig om over voldoende informatie te beschikken, want meten is weten, zo zegt men altijd.

De jaarlijkse schoolverlatersstudie is in dat opzicht een belangrijk instrument om te komen tot de juiste informatie om daarna ook de juiste beslissingen te kunnen nemen. De studie geeft een goed beeld van hoe vlot afgestudeerden werk vinden na het behalen van hun diploma.

De laatste studie die we momenteel op de website van de VDAB terugvinden, is die van 2008-2009. Intussen zitten we in 2013, dus toch al enkele jaren later. We hebben hierover al vragen gesteld, mijn laatste vraag om uitleg dateert van het begin van dit werkjaar, eind september 2012. Toen hebt u gezegd dat de gegevens aan het binnenkomen waren en dat u de gegevens voor 2011 half oktober zou ontvangen.

Hoe ver staat het met de schoolverlatersstudies voor 2009-2010 en 2010-2011? Het lijkt me goed om er de juiste conclusies uit te trekken, om te bekijken welke trends er zijn en of er nieuwe knelpunten en verbeterpunten zijn, om er dan het juiste beleid op te enten.

Hoe zit het met de meer recente studie, namelijk die over 2011-2012? Kan die ook worden geïntegreerd?

Als het nog altijd niet in orde is, wat zijn dan de knelpunten, wat zijn dan de oorzaken van de vertraging en wat kan eraan worden gedaan?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, ik wil me hier kort bij aansluiten. Ik heb hier ook al een aantal schriftelijke vragen over ingediend. Ik had begrepen dat we tegen de tweede helft van april 2013 de schoolverlatersstudie zouden krijgen. U hebt in uw antwoord op een schriftelijke vraag gesteld dat u wat dat betreft contact zou opnemen met uw collega, minister Smet, om te bekijken hoe dit verder zal verlopen. Mocht u al een stand van zaken kunnen geven, zou ik die uiteraard graag vernemen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, mijnheer Van den Heuvel, ik kan u een kort antwoord geven. Ik zal de knelpunten niet herhalen, we hebben ze hier in het verleden al besproken, dat is duidelijk.

Op 7 november 2012 verleende de Vlaamse Toezichtcommissie toestemming tot het verkrijgen van de schoolverlatersgegevens van 2011. Momenteel worden de gegevens van 2011, dus opgevolgd tot en met 30 juni 2012, geanalyseerd om zo de meest recent mogelijke gegevens aan te leveren.

Na de publicatie van het rapport over 2011 zullen we bekijken welke gegevens van 2009 en 2010 we als basistabellen eventueel ook nog publiceren. We zullen bekijken of dat nuttig en nodig is. Nu nog een compleet rapport maken over 2009 en 2010 lijkt ons niet de juiste manier van werken.

Als alles volgens verwachting verloopt, verwachten wij, zoals ik al aan mevrouw Peeters heb geantwoord, de publicatie van het rapport over werkzoekende schoolverlaters tegen de tweede helft van april 2013. Ik hoop dat alles verloopt zoals verwacht, maar ik moet eerlijk zeggen dat als ik dit niet al had geantwoord, we het wat ruimer zouden hebben genomen, want er kan altijd ergens iets tegenvallen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u. Ik hoop dat we half mei geen gelijkaardige nieuwe vraag moeten stellen, maar dat we dan inhoudelijke vragen zullen kunnen stellen op basis van de cijfers. Dat is een veel interessantere discussie dan vragen waar de studie blijft. Laten we dus hopen dat we in mei een inhoudelijke gedachtewisseling kunnen houden naar aanleiding van de publicatie van de studie eind april.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tewerkstellingspremie 50+ - 992 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, deze vraag betreft de tewerkstellingspremie 50+. Op basis van antwoorden op een aantal schriftelijke vragen hebben we kunnen afleiden dat de teller stijgt, dat we eind 2012 aan ongeveer 5000 tewerkstellingspremies zaten, dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van 5 jaar geleden.

Een aantal zaken vallen op. Twee derde van de premies gaat naar de min-55-jarigen, terwijl we allemaal weten dat de klemtoon moet liggen op de 55-plussers. Intussen hebt u daar al initiatieven voor genomen. We juichen deze evolutie toe, we kunnen er als fractie ook achter staan om de klemtoon te verleggen naar de 55-plussers en op termijn ook naar de 60-plussers.

Verder viel het ons op dat bij de controles die de inspectie Werk en Sociale Economie (WSE) uitvoert om na te gaan of alle concrete voorwaarden zijn vervuld om een dergelijke premie te ontvangen, het percentage relatief hoog ligt. Natuurlijk gaat het om de wet van de kleine getallen, maar we vragen ons toch af hoe u dit in de toekomst ziet.

Een andere vaststelling die we hebben kunnen doen, is dat er een zekere divergentie is tussen het aantal vrouwen en het aantal mannen. We willen dus ook het genderspect onder de aandacht brengen.

Minister, hoe staat u tegenover het genderspect? Wat is uw appreciatie? Kan er iets specifiek aan worden gedaan?

Mijn volgende vraag betreft het aantal ondernemingen waar inbreuken werden vastgesteld. Wellicht heeft dit dus te maken met de wet van de kleine getallen, maar komt het ook door een goede risicoanalyse vooraf? Hoe staat u daartegenover met het oog op de volgende maanden?

Een laatste aspect is dat de verschuiving naar de 55- of 60-plusser beslist is. Ziet u in de toekomst nog een verdere versterking van die trend of wacht u nog enkele elementen af?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Die laatste vraag was niet gepland, maar ik denk dat we eerst moeten evalueren wat het effect is van de verhoogde premie na 55 en de koppeling aan de langdurige werkloosheid. Zo werken we al meer op maat. We geven de hoogste premie aan werkgevers die iets doen voor de moeilijkste groepen. Het is pas in januari begonnen. We moeten dat eerst een tijd laten lopen. Deze premie leek in het begin ook geen groot succes, maar kent nu echt wel succes. We moeten het altijd de kans geven om te groeien.

In verband met de genderproblematiek kan ik benadrukken dat in 2012 afgerond 55 procent van alle werkzoekende 50-plussers die werk vonden mannelijk is. 45 procent is dus vrouwelijk. Dat verklaart zeker niet het verschil met de premie. Zoals u zegt, gaat de premie in 69 procent van de gevallen naar de tewerkstelling van mannen, slechts 31 procent van de premies wordt gegeven voor vrouwelijke 50-plussers.

Waar zit het dan wel? Het kan volledig worden verklaard door het feit dat de premie 50+ veel gebruikt wordt voor arbeiders. De helft van alle toegekende premies is voor arbeiders. In de drie grootste sectoren werken vooral mannelijke arbeiders: de bouwarbeiders krijgen 12,8 procent van alle premies, de arbeiders in de voeding zijn goed voor 10,5 procent en naar de metaalarbeiders gaat 4,3 procent van alle premies. Dat zijn sectoren waar veel meer mannen tewerkgesteld zijn dan vrouwen. Bij de bedienden is 52 procent van alle premies voor een man, wat ongeveer overeenkomt met die 55 procent en zelfs iets lager is, vrouwen krijgen daar dus eerder een premie. Dat is de verklaring.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik vandaag niet echt een probleem zie, zeker niet als we in de tewerkstellingsstatistieken zien dat de crisis vooral arbeiders en de industrie treft. We moeten daar dus geen probleem van maken.

U hebt gelijk, mijnheer Van den Heuvel, dat de controles worden gestuurd door een methodologisch onderbouwde risicoanalyse. De inspectie heeft op basis van elementen en vaststellingen uit eerdere inspectiedossiers controles uitgevoerd op de premie 50+. De gerichte controles verklaren het hoge percentage onregelmatigheden.

De inbreuk die het meest wordt vastgesteld door onze inspectie is die op artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2006 dat stipuleert dat het besluit niet van toepassing is op ondernemingen waarvan de loonkosten, gedurende het jaar dat voorafgaat aan de aanvraag van de premie, voor meer dan 50 procent gefinancierd worden door subsidies die worden verleend door de federale of Vlaamse overheid. Ik denk dat u begrijpt waarom, anders wordt het een subsidie van gesubsidieerden.

Bij de aanvraag van de tewerkstellingspremie verklaren ondernemingen op eer dat ze niet voor meer dan 50 procent gefinancierd worden door de overheden. Er zal worden nagegaan op welke wijze het engagement van de ondernemingen kan worden versterkt. Blijkbaar is die verklaring op eer onvoldoende. Allicht kan ook op basis van de gedane vaststellingen het hele proces van dossierbehandeling en controle verder worden verfijnd.

De andere vastgestelde inbreuken zijn heel divers van aard en minder voorkomend. Ik noem er enkele: de betrokkene is niet aangenomen met een contract van onbepaalde duur of was de zes maanden voorafgaand aan de indienstreding al bij dezelfde firma aan het werk. Die zaken mogen niet.

Rekening houdend met de risicoanalyse en de gedane vaststellingen in het verleden, vooral gelet op de bepaling in artikel 2, is er beslist om de inspectie in 2012 vooral te richten op

artikel 2 en dus vooral in de socialprofitsector. Er zijn 30 controles geweest. 26 ondernemingen zijn opnieuw in overtreding omdat ze niet onder het toepassingsgebied vielen.

Voor 2013 heb ik nog niet met de inspectie besproken wat hun accenten zijn op basis van de risicoanalyse. Dat moet gebeuren met mij en minister Van den Bossche, maar dat is nog niet gebeurd, dus kan ik nog niet aangeven waarop we in 2013 de controle van de premie 50+ willen richten. Als ik het zowat mag inschatten, aangezien er in 2012 gefocust op artikel 2 nog zo veel overtredingen waren, denk ik dat we het in 2013 verder zullen zetten. Maar dat is vooruitlopen op de analyse die ik nog niet heb gekregen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het door het HIVA uitgevoerde onderzoek met betrekking tot outplacement - 916 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: In het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma (Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering) voerde het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA), verbonden aan de KU Leuven, een onderzoek uit naar het proces en de effecten van outplacement. De bevindingen van de auteurs Laura Jacobs en Peter De Cuyper werden begin februari gepubliceerd en op het arbeidsmarktcongres in Leuven toegelicht.

Dit onderzoek focust op de lacunes die overbleven na de verschillende onderzoeken die sedert 2008 hadden plaatsgevonden, zijnde het procesverloop van outplacement en de effecten en de kwaliteit van de transitie. De onderzoekspopulatie bestond uit 45-plussers die ten gevolge van collectief ontslag of faillissement waren ingeschreven in een tewerkstellingscel, uitgezonderd de brugpensioengerechtigden. Uit het onderzoek kunnen enkele opvallende conclusies worden gedistilleerd, namelijk dat outplacement te veel focust op de 'coping'-functie van het jobverlies ten nadele van de focus op het vinden van werk.

Competentieversterking lijkt geen prominente plaats in te nemen binnen outplacement: ongeveer 20 procent van de respondenten blijkt een opleiding te hebben gevolgd terwijl van de andere 80 procent een vierde geen aanbod tot opleiding blijkt te hebben gekregen, ondanks een behoefte, of een aanbod te hebben gekregen dat niet voldoet.

Inzake het activeren van de groep 55-plussers blijkt outplacement niet zo succesvol. Een specifieke aanpak is dan ook noodzakelijk, waarbij men vooreerst de kritische succesfactoren moet identificeren.

Ook voor hooggeschoolden, namelijk 44 procent, die weinig geloof hechten aan de effectiviteit van outplacement en vaak ontevreden zijn over het aanbod, is een werking op maat nodig.

Het complexe regelgevend kader gekoppeld aan een aantal opvolgings- en controlemechanismen moet worden vereenvoudigd, voornamelijk wat betreft het gesubsidieerde outplacement. Dit moet worden gecombineerd met een grotere controle op de resultaten van outplacement.

Aangezien driekwart van de respondenten van het onderzoek stelt dat zij van sector zijn veranderd in de nieuwe job na de outplacementprocedure, betoogt men dat outplacement blijkbaar een middel kan zijn om intersectorale mobiliteit te faciliteren. Waarom bij outplacement niet meer gebruikmaken van de instrumenten in het kader van deze intersectorale arbeidsmobiliteit en zo in een breder kader inbedden?

Slechts een derde van de respondenten van het onderzoek stelde dat outplacement hen heeft geholpen bij het vinden van een nieuwe job. In dit opzicht lijkt het inderdaad aangewezen om de netto-effectiviteit van de maatregel in kaart te brengen.

In verband met de samenwerking met de VDAB luidt de kritiek dat hoewel de namen van de ingeschreven personen door de outplacementkantoren wel moeten worden doorgegeven, andere relevante info niet wordt geregistreerd. Het gaat om opleidingsparticipatie, effectief aantal gevolgde uren en dergelijke. Met andere woorden: er bestaat geen zicht op de mate waarin aan de criteria van de regionale toetsing en/of het Herplaatsingsfonds wordt voldaan.

Minister, deelt u de analyse die door de onderzoekers van het HIVA werd geformuleerd? Bent u van plan tegemoet te komen aan de verschillende kritieken en rekening te houden met de desbetreffende aanbevelingen die de onderzoekers formuleerden? Bent u van mening dat we moeten evolueren naar een verplichte veralgemening van outplacement naar 45-plussers, eventueel met aangepaste reglementering in het kader van maatwerk? Zullen er initiatieven komen waarbij er gemakkelijk getoetst kan worden of het outplacement aan de criteria van de regionale toetsing of het Herplaatsingsfonds voldoet?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijn gevoel is dat de studie een vrij positief beeld geeft van outplacement na collectief ontslag. De inhoudelijke elementen zijn aanwezig in de begeleiding en worden meestal nuttig geacht. De begeleiding draagt bij tot de verwerking van het ontslag, een betere kennis van de eigen sterktes en zwaktes en een grotere inzetbaarheid van de ontslagen werknemers. Twee jaar na het ontslag bleek 53 procent van de werknemers aan de slag, waarvan vier vijfde in een andere sector of functie. De jobtevredenheid blijft even hoog.

Het VIONA-onderzoek over outplacement bevat een aantal zinvolle kritieken en suggesties. U weet dat ik een groot voorstander ben van maatwerk, maar dit wordt momenteel ernstig bemoeilijkt door de complexe wetgeving. Daar kan ik niets aan veranderen, want het is federale wetgeving.

Ik geef een voorbeeld. Vandaag wordt er soms te veel gefocust op de kwantiteit. Men moet minstens 60 of 120 uren aan begeleiding geven. Het kan zijn dat daardoor de kwaliteit in het gedrang komt. In plaats van nog meer regels op te leggen, wil ik eerder in overleg treden met de sector. Dat hebben we ook in het verleden al gedaan.

De beperkte aandacht voor competentieversterking bijvoorbeeld is in het verleden, nog voor deze studie er was, een aandachtspunt geweest. We sensibiliseren de outplacementkantoren om onder meer een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) uit te werken met de deelnemer, wat nu in bijna alle outplacementdossiers het geval is. Het is geen verplichting, maar door het overleg dat wij plannen, is dat eigenlijk wel een feit geworden. Het feit dat outplacement leidt tot grotere intersectorale en functionele mobiliteit, is zeker zeer positief, net zoals het feit dat sommige deelnemers dankzij outplacement gemotiveerd worden om langer te gaan werken. Ik roep de sector op om goede praktijken te delen zodat dit effect nog kan worden versterkt.

Een verplichte veralgemening van outplacement naar personen jonger dan 45 jaar lijkt me niet echt zinvol. We zien bij jonge mensen dat ze sneller een nieuwe job vinden. Outplacement zou volgens mij weinig meerwaarde hebben, en in verhouding tot de meerwaarde, duur zijn en zelfs misschien wel de doorstroom naar werk kunnen vertragen. De onderzoekers waren in hun rapport dezelfde mening toegedaan.

Ik heb de indruk dat er ook een misvatting is over het wel of niet hebben van de regionale toetsing en het daaraan voldoen. Voorafgaand aan de start van outplacement wordt het outplacementaanbod altijd voorgelegd aan het Departement Werk en Sociale Economie in het kader van de regionale toetsing. Hier wordt het aantal uren outplacement en de inhoud van het outplacement gecontroleerd. Hierover is er blijkbaar een misvatting: na afloop van het

outplacement maakt het outplacementkantoor ook een eindverslag over aan de VDAB, waarin het effectief gepresteerde outplacement beschreven wordt. Voor deelnemers die gedurende het outplacement geen nieuw werk vonden, wordt in die ‘warme overdracht’ voorzien naar de VDAB. Als er een discrepantie zou zijn tussen de gerapporteerde en de werkelijke prestaties van het outplacementkantoor, dan ben ik er zeker van dat dit aan bod zou komen in de gesprekken die de VDAB met de niet-geplaatste deelnemers zou hebben. We hebben geen indicaties dat zich hier veel problemen voordoen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik wil in mijn repliek het volgende citeren: “Op basis van de gevoerde studie kan een vrij positief beeld geschetst worden van outplacement.” Maar het is ook wel duidelijk dat er altijd punten voor verbetering mogelijk zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het samenwerkingsakkoord tussen Actiris en Bruxelles Formation - 1056 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad behandelt momenteel een ordonnantie betreffende een verregaande samenwerking tussen Actiris en Bruxelles Formation. Actiris verzorgt de arbeidsbemiddeling in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Bruxelles Formation is een instelling van de Commission communautaire française (COCOF), die beroepsopleidingen aanbiedt. Het is de bedoeling dat beide partners gezamenlijke infosessies zouden aanbieden en andere vormen van synergie zouden ontwikkelen. Zo zou elke werkzoekende een uniek dossier krijgen en tijdens zijn zoektocht naar werk van nabij worden gevolgd.

Op zich vormt een verregaande samenwerking tussen deze partners natuurlijk geen probleem. Het valt me echter op dat in die ordonnantie nergens sprake is van een eventuele samenwerking met de VDAB met betrekking tot het aanbod aan Nederlandstalige beroepsopleidingen. Nogal wat mensen in het Brusselse hebben hun wenkbrouwen gefronst. Ook de Raad van State zou in dit verband kritische bedenkingen hebben geuit. Het gelijkheidsbeginsel zou zijn geschonden. De directeur van de Regionale Dienst Brussel (RDB) van de VDAB heeft verbaasd gereageerd: volgens hem is het niet normaal dat de Nederlandstalige beroepsopleidingen hier niet aan te pas komen.

Aangezien de dramatische werkloosheidscijfers in Brussel bekend zijn, zal ik hier niet verder over uitweiden. Een grotere samenwerking en synergie tussen de arbeidsbemiddeling in Brussel en de beroepsopleidingen van beide gemeenschappen lijkt me in elk geval nuttig. Ik ben van mening dat we moeten proberen een soort parallellisme op poten te zetten tussen enerzijds Actiris en anderzijds Bruxelles Formation en de VDAB. Het zou niet goed zijn met twee snelheden te werken.

Minister, het spreekt voor zich dat de Brusselse Hoofdstedelijke Raad hier momenteel mee bezig is. Aangezien de VDAB een betrokken partij is, vind ik het toch interessant u deze vraag om uitleg te stellen.

Hebt u met betrekking tot dit samenwerkingsakkoord over opleidingen en de unieke dossiervorming contact opgenomen met de Brusselse minister van Werk? Wat is uw standpunt? Bent u het ermee eens dat de VDAB met betrekking tot dit interessant onderwerp een gelijkwaardig akkoord zou moeten afsluiten en dat er voor elke werkzoekende een uniek

dossier zou moeten komen? Is er al overleg tussen de VDAB en Actiris gestart om een gelijkaardig samenwerkingsakkoord op te stellen? Beide partners werken al goed samen. We hebben het daar onlangs nog over gehad.

Kunt u de belangrijkste opmerkingen uit het advies van de Raad van State meedelen? Wat zal hier verder mee gebeuren?

Het zou misschien nuttig zijn een overzicht te krijgen van de huidige inspanningen die de RDB van de VDAB in Brussel levert om de beroepsopleidingen bij Actiris en bij de Brusselse werkzoekenden kenbaar te maken. Mijn grootste bezorgdheid betreft de toekomst van een eventuele grondiger samenwerking tussen de VDAB en Actiris.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik ben het er volledig mee eens dat een samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en Actiris nuttig zou zijn. Dat akkoord bestaat echter al. We hebben het veertien dagen geleden in deze commissie behandeld. Misschien zijn de afspraken over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, over opleiding en vorming en over de bevordering van de werkzoekenden tijdens mijn presentatie onvoldoende aan bod gekomen. Dit zijn nochtans onderdelen van het akkoord.

Het samenwerkingsakkoord voorziet in een jaarlijks gezamenlijk actieplan van Actiris en de VDAB. Op 7 februari 2013 hebben de delegaties van de raad van bestuur van de VDAB en van het beheerscomité van Actiris samen vergaderd. Tijdens die vergadering is een stand van zaken van de uitvoering van het samenwerkingsakkoord en van de totstandkoming van het uniek dossier gegeven.

Actiris zal investeren in een nieuw systeem om de werkzoekendossiers te beheren. Actiris heeft voorgesteld om tegelijkertijd een uniek dossier te ontwikkelen dat over de taalgrenzen heen dienst kan doen. Tijdens deze gezamenlijke vergadering van de raad van bestuur van de VDAB en van het beheerscomité van Actiris is afgesproken dat de uitwisseling van de gegevens van werkzoekenden door het cliëntopvolgingssysteem van de VDAB zal worden geïnspireerd. Bovendien zullen met betrekking tot de screening en de competenties samen acties en instrumenten worden ontwikkeld. Het ambtelijk niveau lijkt me het meest aangewezen niveau om de technische aanpassingen betreffende de gegevensuitwisseling te bespreken.

Het samenwerkingsakkoord voorziet tevens in een samenwerkingsprotocol tussen de VDAB en Actiris. Dat protocol omvat verbintenissen betreffende het gezamenlijk beheer van trajecten binnen het Strategisch Ontwikkelingscomité Actiris-VDAB. Hieronder vallen onder meer de organisatie van infosessies voor Brusselse werkzoekenden, de deelname aan de werkgroepen met vertegenwoordigers van het Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming (SYNTRA Vlaanderen), het Regionaal Overlegplatform Brussel en de Vlaamse minister van Onderwijs. Het Strategisch Ontwikkelingscomité Actiris-VDAB heeft al een aantal acties geïmplementeerd. Het is de doelstelling om de toeleiding door Actiris door middel van een betere kennis van het opleidingsaanbod te verwezenlijken.

Er zijn infosessies georganiseerd voor de 143 medewerkers van Actiris. Ze hebben onder meer de secties van het competentiecentrum in Anderlecht bezocht. Daarnaast hebben 74 medewerkers van de VDAB de infosessies van Actiris gevolgd om de dienstverlening van deze organisatie beter te leren kennen. Actiris en de VDAB organiseren samen een infosessie voor de inschakelingsbemiddelaars van de negentien Brusselse OCMW's. De VDAB en Actiris organiseren samen infosessies en screenings voor de doelgroep van de onthaalbedienden. Waar de nood aan een competentieversterking wordt vastgesteld, zal een opleiding tot drietalig onthaalbediende worden gestart. Wie over de nodige competenties beschikt, wordt door Actiris naar de passende vacatures doorverwezen. Actiris beschikt in elke antenne over een toegewijde consulent die fungeert als contactpersoon voor de werkzoekenden, voor de andere consulenten van Actiris en voor de medewerkers van de VDAB.

De Raad van State maakt de opmerking dat mogelijk het gelijkheidsbeginsel geschonden is, omdat het tweetalig Brusselse Hoofdstedelijke Gewest alleen met de Franstaligen een akkoord sluit, terwijl ook de Vlamingen in Brussel beroepsopleidingen organiseren. Bij de vraag naar advies van de Raad van State werd niet verwezen naar het samenwerkingsakkoord uit 2011, dat niet beperkt is tot vacature-uitwisseling maar ook gaat over beroepsopleiding en gegevensuitwisseling. Artikel 8 uit het samenwerkingsakkoord bepaalt expliciet dat de begeleidingstrajecten en opleidingstrajecten van de Brusselse werkzoekenden, in het bijzonder van de Brusselse vroegtijdige en/of ongekwalificeerde schoolverlaters, zo naadloos mogelijk op elkaar aansluiten. Dat moet expliciet worden opgenomen in het protocolakkoord tussen Actiris en de VDAB.

Op het overleg van 7 februari werden deze actiepunten onderschreven door zowel Actiris als de raad van bestuur van de VDAB. Dat biedt volgens mij voldoende ruimte om te komen tot dat uniek dossier. Alles wijst in die richting. Ik denk dat we allang voorliepen. Het uniek dossier wordt nu concreter. De basis van het samenwerkingsakkoord is er.

De Nederlandstalige beroepsopleiding in Brussel werkt met volledige bezetting. Brusselse Nederlandstalige werkzoekenden met opleidingsnoden kunnen zeker terecht bij de competentiecentra van de VDAB of bij de erkende opleidingspartners van de VDAB in Brussel. Er zijn ook nog steeds veel opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2) met de bedoeling anderstalige kandidaten klaar te stomen om cursussen in het Nederlands te kunnen volgen, en dit op diverse niveaus en voor diverse vervolgoopleidingen.

De beperking van de adviesvraag aan de Raad van State tot dat samenwerkingsakkoord zonder te verwijzen naar het reeds bestaande samenwerkingsakkoord in Vlaanderen, heeft geleid tot enige misvatting. Alles wat u vraagt, doen we eigenlijk al.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw antwoord, minister, en voor de duiding bij het advies van de Raad van State. We moeten toch proberen om een parallellisme te ontwikkelen, niet alleen inhoudelijk maar ook formeel. Anders gaan we altijd de indruk krijgen dat we met twee snelheden werken.

Vandaag is er in het Brussels parlement een ordonnantie in behandeling over de samenwerking tussen Actiris en Bruxelles Formation. Ik zal het laten nagaan in het Brussels parlement, maar ik veronderstel dat daar ook werk wordt gemaakt van een gelijkwaardige ordonnantie voor het samenwerkingsakkoord tussen Actiris en de VDAB. Ik steun u volledig in die samenwerking.

Minister Philippe Muylers: U herinnert het zich misschien, ik heb veertien dagen geleden gezegd dat het zo lang geduurd heeft, al van 2011, omdat we het tempo van Brussel hebben gevolgd en ingegaan zijn op de vraag van Brussel om te wachten op hen. Ik veronderstel dat het daar is ingediend.

De heer Paul Delva: We gaan dat verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■